

«Όσο διαρκεί η προσφυγιά, τα παιδιά των προσφύγων είναι πρόσφυγες» (MSc Ζήνα Λυσάνδρου-Παναγίδη, Φιλόλογος)

/ [Πεμπτούσια](#)

Όσο υπάρχει κατοχή και προσφυγιά, τα παιδιά των προσφύγων είναι πρόσφυγες. Θα πάψουμε να είμαστε πρόσφυγες, όταν με τη βοήθεια του Θεού πάρουμε τα σπίτια και τις περιουσίες μας πίσω. Περιουσίες που για να αποκτηθούν οι πρόγονοί μας κοπίασαν, στερήθηκαν και πότισαν με τον ιδρώτα τους την πεδιάδα της Μεσαορίας μας, για να μιλήσω για τη δική μου καταγωγή.

Η μητέρα μου συχνά μου θυμίζει με πόσους κόπους και στερήσεις οι παππούδες μας απέκτησαν μεγάλη περιουσία. Καθημερινά, πριν χαράξει το φως, βρίσκονταν στα χωράφια και επέστρεφαν αργά το απόγευμα. Δούλευαν όλοι, χωρίς αργίες και σχόλες, παρά μόνο τις Κυριακές και τις μεγάλες γιορτές, δεν ήξεραν τι θα πει διακοπές. Ασφαλώς, βρήκαν περιουσία και από τους δικούς τους γονείς, αλλά την αυγάτισαν με προσωπικό μόχθο.

Όπως χαρακτηριστικά, κατά κόρον, μου επαναλαμβάνει η μητέρα μου, ο παππούς μου Γιαννής Καμιντζή, γέννημα θρέμμα του Λευκονοίκου, κάθε Ιούνιο που έπαιρνε τη σοδειά του, κριθάρι και κυρίως σιτάρι, στις αποθήκες της Συνεργατικής Τράπεζας Λευκονοίκου, της πρώτης που ιδρύθηκε στην Κύπρο, με τα χρήματα που κέρδιζε, αγόραζε κι άλλα χωράφια, κι έτσι σταδιακά μεγάλωσε η περιουσία. Σε αντίθεση με μας που κάθε καλοκαίρι κοιτάμε πού θα ξοδέψουμε τα χρήματά μας σε ταξίδια.

Σήμερα, αυτή η περιουσία εξανεμίστηκε, όχι γιατί ήμασταν άσωτοι, αλλά γιατί μας την κλέψανε, μας την κουρσέψανε. Μας την πήραν με το ζόρι, με τη δύναμη των όπλων. Κι έτσι, οι πρόσφυγες, με σκληρή δουλειά και με στερήσεις, κατάφεραν αρκετοί να πάρουν ξανά ένα κομμάτι γης για να κτίσουν οι ίδιοι ή τα παιδιά τους, που το ακριβοπλήρωσαν, γιατί κάποιοι επιτήδειοι, να μην το ξεχνάμε, μας εκμεταλλεύτηκαν και τις «καυκάλλες» τους τις μοσχοπούλησαν, γλεντώντας πάνω στη δική μας ατυχία!

Αυτά έχει, θα μου πουν, η ελεύθερη αγορά! Μπορούσαν, όμως, να υπάρξουν κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες, να προστατεύουν από αισχροκέρδεις και φούσκες, που είδαμε πού κατέληξαν. Δυστυχώς, όλοι φοβόντουσαν το πολιτικό κόστος! Και την πλήρωσε, βασικά, ο προσφυγικός κόσμος. Μπορεί όχι όλος, γιατί κάποιοι που δεν είχαν περιουσία στα κατεχόμενα, από δω να εκμεταλλεύτηκαν ευκαιρίες και να πλούτισαν. Το δέχομαι. Τι γίνεται με τους άλλους, τους περισσότερους που παλεύουν να επιβιώσουν;

Αναντίλεκτα, η περιουσία μας είναι κατεχόμενη. Πάρα πολλοί, ιδίως τώρα με την κρίση, δεν μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους να φτιάξουν τη ζωή τους. Πώς θα κτίσουν, όταν δεν έχουν ένα κομμάτι γης, όταν δεν έχουν δουλειά; Γι' αυτό, δεν κουράζομαι να το επαναλαμβάνω ότι, όσο διαρκεί η προσφυγιά, ναι, τα παιδιά των προσφύγων είναι πρόσφυγες.

Και μάλιστα, όχι μόνο τα παιδιά τα εξ αρρενογονίας, όπως ήταν λανθασμένα, μέχρι πριν από λίγο καιρό, αλλά και τα παιδιά εκ μητρογονίας, γιατί, κακά τα ψέματα, η γυναίκα αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης της ανατροφής των παιδιών. Και, επίσης, από τη γυναίκα ζητούσαν παραδοσιακά οι «άρρηνες» προίκα, εκτός από τη Μεσαορία που οι περήφανοι γεωργοί δεν καταδέχονταν να πάνε «σώγαμπροι», αλλά έκτιζαν αυτοί το σπίτι, και έβαζαν τη γυναίκα τους κυρά κι αρχόντισσα μέσα!

Καταληκτικά, να ευχηθούμε σύντομα να αρθούν οι δυσκολίες και τα εμπόδια, και να καταλήξουμε σε μια κοινά αποδεκτή λύση, ώστε να μη μιλάμε πια για

πρόσφυγες και παιδιά προσφύγων!